

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

An dentur Daemones mali. Cap. 8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

quàm in mentem; mens enim Dæmoni non subiicitur. Sed hoc est consideratione dignum, nunquid vni homini vnus solus præsit Dæmon, vel multi præesse possint? Profectò vnus est proprius, plures possunt esse aduentitij: & qui proprius est, nunquam in eodè vitæ curriculo hominem deserit; sed à genitura, vsque ad præsentiam iudicis vitæ, eum gubernat, & ducit; vt Socrates in Phædone testatur: quæ sententia absolutè vera erit, si nomine Dæmonis participatam mentem intelligemus. Cùm igitur tot sint munera Dæmonum; iurè contigit, vt olim apud Ægyptios, Chaldæos, Arabes, Dæmonum cultus summopere floruerit; qui hodie penè in vniuersum euauit, cùm opera Dæmonum non tam frequenter appareant. Cuius rei Plato superno lumine destitutus, conuenientem rationem assignare non posset: Nos autem optimè scimus, Christum à prauis Dæmonibus priscum imperium, & facultatem substulisse; adeò, vt iure cum eorum facultate illorum cultus apud homines olim delusos magna ex parte delituerit.

An dentur Dæmones mali.

CAP. VIII.

Magna inter Academicos est altercatio, an Dæmones omnes debeant censeri boni; vel etiam Dæmones inueniantur, qui mali sint. Plurimi censent, Dæmones omnes esse bonos: quoniã
 non

non videtur rationi consentaneum, vt natura homine eminentior, adeò sit peruersa; vt sit sui conditione mala, & solùm ad hominũ perniciem & detrimẽtum parata; hoc enim prorsus etiam ab humana conditione est alienum: Præsertim, quia si Dæmones sunt Deorum interpretes, internuntij, & ministri; si Dei mada implent; Prudentia, & Sapientia pollent; minime videntur posse esse mali, & ad sola mala parati, cùm hæc sit dispositio aduersa naturæ: & præsertim, quia apud Platonem, omnis malus dicitur ignarus; ignorantia in Dæmone non habet locum. Ideo Plato in Cratylo, Dæmones aduenas fieri asseruit ex eorum animis; qui in ætate aurea boni, & sapientes extiterunt. Quare de ratione Dæmonum esse videtur, vt boni sint, non mali; nam Semidei dicuntur, & Heroes: quod eis non conueniret, nisi boni essent. Ex aduerso, frequenter de peruerso, malo, & deprauato Dæmone mentio fit apud Porphyrium, Psellum, & alios Platonicos; sic Calcidius pollutos, & infectos admittit Dæmones; Egyptij occidentalem plagam prauis Dæmonibus esse assignatam affirmabant; Democritus bonos, & malos existimans dari Dæmones, deprecabatur, vt bonos semper haberet obuios; Mercurius ter maximus, salutare, & noxios inueniri Dæmones asseruit: propterea veteres carpebat, qui diffidentes, vel esse numina super cœlum, vel hominũ vota ad cœlestia peruenire, statuas con-

fecerunt domicilia Dæmonum, quos quasi familiares colerent Deos: aiebat enim, quamuis nonnunquam salutare Dæmones descenderent, sæpè tamen descēdere etiam noxios. Sic de succubis, & incubis, adulterio, vsuique venereo inferuentibus fit sermo: adeò, vt, communi Gentium, Populorumque voce, mali Dæmones concedatur. Pro cuius difficultatis determinatione dicendum censeo, Dæmonis nomen apud nostros Theologos in malam partem vsurpari: pro denotanda peruersa conditione eorum Angelorum, qui ob superbiam è cælo in terras deiecti fuerunt: qui destituti gratia Dei, eius facti æmuli, sub imagine boni, & veri, tentant homines à Deo auertere, & ad se conuertere: ad quod etiam efficiendum, minis, & verberibus vtuntur. Plato destitutus lumine fidei, hanc Angelorum peruersionem non cognoscens, considerauit Dæmones, non ex peruersione ortos; sed vt naturam supra hominem collocatam; quales sunt Angeli rectè, secūdum naturam, animique electionem dispositi: ideo Dæmonum genus, absolutè bonum esse censuit: & solùm admisit Dæmones malos ex euentu, & quo ad hominum iudicium; qui dum puniuntur, prauos, & infames iudicant ministros iustitię. At non defuerunt, qui vel ducti simul ratione, & experientia; vel cupientes Platonis sententiam cum ea Theologorum pro facultate conciliare; Dæmones bonos, & malos, quasi Angelos lucis, & tenebrarum

brarum etiam cum Platone statuerunt: cum tamen, ex sententia eius, omnes debeant cense-ri boni; deprauationem autem Angelorum, & permutationem ex Angelis lucis in Ange-los tenebrarum, solo superno lumine cogno-scamus. Hinc in 2. de R. P. asseruit, Dæmonum naturam esse sine mendacio; nec nos decipe-re, vel fallere.

De Syluanis, Faunis, & similibus.

CAP. IX.

Requenter apud priscos, recētio-resque auctores de Faunis, Nym-phis, Dryadis, Syluanis, Satyris, Pa-nibus, Manibus, Laribus, Lemuri-bus, Laruis, Fatuis, Incubis, Succubis, Pyg-mæisque fit mentio. Georgius quoque Agri-cola in calce libri de Animantibus subterra-neis inquit: Subterraneorum animantium ha-beri possunt Dæmones, qui in quibusdam fo-dinis versantur: quorum duplex est genus: v-num truculentum, & aspectu terribile; quod plerunque metallicis infestum, inimicumque est: Alterum mite, &c. De his sententiæ sunt variæ. Quidam censent, eos esse homines, qui vel ingenio valeant, vel furore sint correpti, vel atræ bilis spiritu elati. Alij, plura eorum ef-se naturæ monstra, vel Poetarum commenta. Proculdubio difficile est de Dæmonibus cer-ti aliquid humana ratione inuentum enun-ciare; quod etiam ipsemet Plato in Epinomi-